

Poročilo o delu Slovenskega arheološkega društva v letih 2014 do 2018

© Bojan Djurić

Predsednik Slovenskega arheološkega društva

Delo Slovenskega arheološkega društva je načrtovano in realizirano predvsem v okvirih letnih programov, ki jih finančno podpira Ministrstvo RS za kulturo na podlagi svojih dve- ali triletnih razpisov. Del (20–30 %) tega programa je finančno pokrit s prihodki društva iz letnih članarin in 0,5 % deleža dohodnin, ki jih posamezniki namenijo društvu. Višina programskih sredstev je odvisna ne le od na razpis prijavljenega programa, temveč tudi od zmožnosti društva, da 20–30 % finančnih sredstev, potrebnih za njegovo realizacijo, zagotovi samo, kar je neposredno povezano s številom vplačanih članarin. Delež vplačanih letnih članarin, glede na število članstva, ne dosega 50 %.

Program dela društva je, v skladu z razpisi MK RS, razdeljen na štiri vrste dejavnosti oz. skupine: (1) **Organizacija in izvedba izobraževalnih vsebin**, (2) **Mednarodna dejavnost**, (3) **Promocija** in (4) **Tisk**.

2014

V sklopu **Organizacije in izvedbe izobraževalnih vsebin** so aktivnosti potekale tako za širšo javnost (**Odeto v pozabo** in **Arheologija me ne zvija**) kot za strokovno javnost (**Arheologija okolja v preventivni arheologiji**). Za široko javnost je društvo pričelo serijo predavanj o novi podobi preteklosti slovenskega ozemlja, ki so jo prinesla odkritja in raziskave zadnjih nekaj deset let, za strokovno javnost pa je društvo organiziralo posvet o možnostih, načinih in dobrih praksah, povezanih z zajemanjem naravoslovnih ostalin pri arheoloških raziskavah, predvsem tistih, vezanih na preventivne posege v prostoru, ki zahtevajo še posebej hitro in strokovno ustrezno vzorčenje. Gostja iz Cambridgeshire County, **Kasia Gdaniec**, je detajlno predstavila prakso načrtovanja preventivnih posegov v Angliji in konkretne pristope v posameznih specifičnih situacijah, kar je bilo mogoče primerjati s slovensko izkušnjo in prakso.

Odeto v pozabo – cikel predavanj, namenjenih prebivalcem Ptuj ob zaprtju in deložiranju arheološkega muzeja leta 2011 ter nesposobnosti ustanovitelja Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož, da predlaga in udejanji ustrezno rešitev za dostop javnosti do arheološke dediščine spodnjega Podravja.

Predavanja, ki jih je organizirala Aleksandra Nestorović, so potekala na Ptuj v Pokrajinskem muzeju Ptuj Ormož:

M. Lubšina Tušek, B. Kavur, M. Blečić Kavur, *Meja, ki je ni* (6. 5.); A. Velušček, *Kolišča na Ljubljanskem Barju* (13. 5.); B. Križ, *Kelti v Novem mestu* (20. 5.); A. Tomaž, *Najstarejša poselitev na ptujskem in ormoškem* (27. 5.); D. Božič, *Hladno orožje in barvit nakit* (3. 6.); V. Cestnik, *Oblačilna kultura v železni dobi* (7. 10.); P. Turk, *Bronastodobni zakladi Slovenije* (14. 10.); B. Lamut, *Arheološke razstave Ormoža* (21. 10.); M. Črešnar, *Nova spoznanja o starejši železni dobi Podravja* (28. 10.); M. Lubšina Tušek, B. Kramberger, *Mlajša kamena doba in bakrena doba v spodnjem Podravju* (4. 11.); M. Lubšina Tušek, B. Kavur, *Terenske raziskave in pomen prazgodovinskih najdb na območju Ptuj in Hajdine* (11. 11.); M. Tomanič Jevremov, *Ormoška prazgodovinska naselbina* (18. 11.).

Arheologija okolja v preventivni arheologiji (v prostorih Ministrstva za kulturo, Ljubljana):

A. Gaspari, *Status naravoslovnih raziskav v preventivni arheologiji v Sloveniji*; K. Gdaniec, *An overview of archaeological planning policy and practice in UK*; K. Gdaniec, *Exploring investigative methods: Case studies from archaeological sites*; I. Zupanič Pajnič, *Človeški skeletni ostanki v arheogenetiki*; B. Toškan, *Možnosti zoološko arheoloških raziskav v okviru preventivnih arheoloških izkopavanj*; T. Tolar, *Možnosti arheobotaničnih raziskav v okviru preventivnih arheoloških izkopavanj*; M. Andrič, *Palinološke raziskave na arheoloških najdiščih*.

Arheologija me ne zvija (Cankarjev dom, Ljubljana): M. Sagadin, *Arheološka preteklost prestolnice Kranj* (3. 12.).

Med 24. in 26. januarjem je bila organizirana **strokovna ekskurzija v Rim** – ogled razstav *Avgust in Kleopatra* z ogledom glavnih spomenikov antičnega Rima in glavnih arheoloških muzejev. Na poti se je obiskalo mesto Sarsina in njegov arheološki muzej.

V sklopu **Mednarodna dejavnost** je društvo SAD tudi v letu 2014 nadaljevalo s serijo mednarodnih strokovnih srečanj, osredotočenih na vprašanja arheologije prostora s stališča ohranjanja in varovanja oz. upravljanja z arheološkimi ostalinami različnih kategorij. V tem kontekstu kaže arheološka krajina kot poseben segment historične krajine z uvedbo in rabo novih tehnik in metod zajemanja podatkov še posebej velike težave interpretiranja, selekcioniranja in kategoriziranja ostalin. Problematika, ki jo

je v slovenski prostor vpeljal eden od evropskih avtoritet za ta vprašanja, Dominic Powlesland, se je srečala z dolgo in uspešno slovensko tradicijo arheološke obravnave prostora in krajine ter rezultirala v živahni diskusiji in strokovnih razmislekih. Ocenjujemo, da je bila to ena uspešnejših mednarodnih konferenc v organizaciji društva, ki je poleg arheologov pritegnila tudi krajinske arhitekte, geografje in zgodovinarje.

Karakterizacija/Biografija krajine (Ljubljana, MGML, 28. 11.): **B. Slapšak**, *A nostalgic voyage and characterisation of ancient urban landscape*; P. Novaković, *Evolution of landscape in Slovene archaeology*; N. Bratina Jurkovič, *European landscape convention and its implementation in Slovenia*; D. Powlesland, *Research in the real world or Theory in the unreal world*; O. Aldred, *The challenges and responsibilities of acting and thinking landscape*; D. Mlekuž, *Dealing with messy landscapes*.

Arheologija v letu 2013 (Ljubljana, MGML, 6.–7. 3.)

V času med 6. in 7. marcem je potekalo srečanje Arheologija v letu 2013 s 63 aktivnimi udeleženci, ki so predstavili dosežke terenske arheologije, raziskovalnih projektov, razstavnih in založniških projektov v letu 2013 v Sloveniji, Avstriji in Madžarski ter na Hrvaškem. Pregledi novosti iz obmejnih regij sosednjih držav so stalnica teh srečanj, ki se vrstijo že nekaj let in omogočajo ne le strokovno informiranost strokovnjakov in laične javnosti, temveč tudi medsebojno mreženje, ki se kaže kot pomemben dejavnik povezovanja širšega prostora in generiranja projektnega sodelovanja.

Ob srečanju so izšli akti povzetkov na 83 straneh s seznamom vseh terenskih arheoloških aktivnosti v preteklem letu.

Iz Avstrije je na srečanju sodelovala Eva Steigberger, vodja Arheološkega urada BDA iz Gradca, iz Madžarske Balint Havasi, direktor muzeja v Kesthelyju in Istvan Eke iz Arheološkega urada v Szombathelyju, hrvaško poročilo pa je prispeval Davor Špoljar iz Zagreba.

V sklopu Promocijske dejavnosti je 3. decembra potekala podelitev stanovskih nagrad. Komisija SAD za nagrade je podelila zahvalno listino SAD Jerneji Batič, priznanje SAD Ivanu Šprajcu ter Teji Gerbec in Mihi Mlinarju, nagrado SAD za življenjsko delo in kipec Emonca pa Timoteju Knificu za dolgoletno uspešno strokovno,

znanstveno in pedagoško delo v Narodnem muzeju Slovenije in na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Zelo uspešno se je v drugem letu svojega obstoja uveljavil spletni portal Arheoportale (www.arheoportale.si). Vodilo in oblikovalo ga uredništvo pod vodstvom Manuce Vinazza, prav tako pa se je spletna stran SAD (www.arheologija.si) ustrezno odzivala na strokovne in druge dogodke, vezane na arheologijo v Sloveniji, ter služila kot uspešen in racionalen kanal za obveščanje članstva.

2015

Delo Slovenskega arheološkega društva v letu 2015 programsko ni bilo financirano. Financiranje je bilo omejeno le na dohodek od članarin, zato se je društvena aktivnost omejila le na nekaj manifestacij in strokovnih ekskurzij.

V petek, 19. junija, je bila organizirana **strokovna ekskurzija v Firence** – ogled razstav *Moč in patos/Potere e pathos* (Palazzo Strozzi v Firencah) in *Mala velika bronasta plastika/Piccoli grandi bronzi* (Museo Archeologico Nazionale v Firencah).

V **ponedeljek, 22. junija**, je bila organizirana strokovna ekskurzija v **Požeško kotlino (Požega, Hrvatska)**, kjer so na Kaptolu potekale arheološke raziskave pod vodstvom Hrvoja Potrebnice. Ogled je bil posvečen predvsem najdiščem starejše železne dobe (Kaptol, Kagovac, Tunik).

V petek, **23. oktobra 2015**, je bila organizirana **strokovna ekskurzija v Karnijo (Italija)**. Ogledali smo si srednjeveški muzej v Attimisu, etnografski muzej v Tolmezzu ter arheološki muzej in ostaline mesta *Iulium Carnicum* v Zugliu vključno s cerkvijo S. Pietro.

Arheologija v letu 2014 (Ljubljana, MGML, 6.–7. 3.)

V času med 6. in 7. marcem je potekalo srečanje Arheologija v letu 2014 z 49 aktivnimi udeleženci, ki so predstavili dosežke terenske arheologije, raziskovalnih projektov, razstavnih in založniških projektov v letu 2014 v Sloveniji, Avstriji, Makedoniji in na Hrvaškem. Ob srečanju so izšli akti povzetkov na 59 straneh s seznamom vseh terenskih arheoloških aktivnosti v preteklem letu.

Iz Avstrije je na srečanju sodeloval Marko Mele iz muzeja Joanneum iz Gradca, hrvaško poročilo je prispeval Brane Mušič iz Zagreba, Makedonsko pa Alenka Tomaž.

V sklopu Promocijske dejavnosti je potekala podelitev stanovskih nagrad, izpeljana 17. decembra v Ljubljani. Komisija SAD za nagrade je v tem letu dobila kar nekaj predlogov in izbrala za podelitev častnega članstva SAD Ljubena Dimkaroskega, za podelitev priznanja SAD Jureta Kusetiča, Petra Kosa, Andrejo Breznik in Marka Stokina za knjigo *Claustra Alpium Iuliarum – med raziskovanjem in upravljanjem* ter Bibo Teržan in Matija Črešnarja za uredniško in avtorsko delo pri izdaji znanstvene monografije *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem*. Nagrado SAD za življenjsko delo in kipec Emonca je prejel Slavko Ciglenečki za dolgoletno uspešno strokovno, znanstveno in pedagoško delo na Inštitutu za arheologijo ZRC in na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Zelo uspešno je že tretje leto deloval spletni portal **Arheoport**, ki ga je vodilo uredništvo pod vodstvom Mance Vinazza, prav tako pa tudi spletna stran.

Izšla je tudi nova, 32. številka društvene revije **Arheo**, za kar gre zahvala celotnemu uredništvu in posebej glavnemu uredniku Matiji Črešnarju.

Društvo je kar nekajkrat aktivno posredovalo pri zagovarjanju pravice do zaposlitve članice SAD Mije Ogrin v Gorenjskem muzeju pri ustanovitelju – občini Kranj, Gorenjskemu muzeju in Ministrstvu za kulturo RS.

Društvo je, skupaj s FF UL in ZRC SAZU, po sklepu IO SAD, poslalo ustanovitelju Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož **Pobudo po ureditvi lapidarija** za dostop strokovne javnosti. Odgovora ni bilo.

Društvo še vedno ni podpisalo pogodbe z Mestno občino Ljubljana za brezplačno uporabo prostorov *Bukvarne*, ker le-ti niso bili usposobljeni.

Društvo je v javni razpravi o predlogu novega *Zakona o javnih naročilih* pripravilo svoje pripombe (sodelovali so M. Novšak, A. Plestenjak, A. Gaspari, P. Novakovič, J. Horvat in B. Djurić) in jih poslalo pripravljavcem.

2016

Delo Slovenskega arheološkega društva v letu 2016 programskega ni bilo financirano. Financiranje je bilo omejeno le na dohodek od članarin, zato se je društvena aktivnost omejila na nekaj manifestacij.

V petek, 15. junija 2016, je bil organiziran **1. Gabrovčev dan** – celodnevni strokovni simpozij v počastitev prve obletnice smrti akad. prof. dr. Staneta Gabrovca v prostorih Zemljepisnega muzeja v Ljubljani. S prispevki so sodelovali B. Teržan, *Akademik prof. dr. Stane Gabrovec, raziskovalec in učitelj*; D. Svobljak, *Učna leta v profesorjevi sondi*; M. Ogrin, *Železna doba na Gorenjskem in visokogorska arheologija*; B. Hofman, *Bled v prazgodovini s poudarkom na grobišču Bled-Zale*; P. Vojakovič, M. Draksler, *Nova dognanja o prazgodovinski Ljubljani*; V. Cestnik, *Pregled Dolenjske kulturne skupine s poudarkom na ženski noši*; D. Božič, *O osrednji grobnici stiške gomile 48 ali kaj se zgodi, ko les preperi*; L. Grahek, M. Kovač, B. Toškan, *Poznolatenski grobovi iz Vira pri Stični*; M. Mlinar, *Starejše železnodobna odkritja Posočja v tretjem tisočletju*; M. Vinazza, *Prispevek h kronologiji starejše železne dobe na Krasu*; A. Preložnik, *Novi odlomki najstarejše grobne celote z upodobitvijo v situlskem stilu*.

Arheologija v letu 2015 (Ljubljana, MGML, 31. 3.–1. 4.)

V času med 31. marcem in 1. aprilom je potekalo srečanje Arheologija v letu 2015 z 42 prispevki in 58 aktivnimi udeleženci, ki so predstavili dosežke terenske arheologije, raziskovalnih projektov, razstavnih in založniških projektov v letu 2015 v Sloveniji. Ob srečanju so izšli akti povzetkov (<http://arheologija.si/images/av2015/SAD-2015-za%20splet.pdf>) na 59 straneh.

V sklopu Promocijske dejavnosti je bil 8. 11. objavljen razpis za podelitev stanovskih nagrad. Komisija SAD za nagrade je dobila nekaj predlogov za Nagrado SAD za življenjsko delo in kipec Emonca, za priznanje SAD za izjemen dosežek na področju arheologije in za podelitev zahvalne listine. Komisija je predlagala, da se podeli samo **zahvalna listina SAD** za prispevek k promociji in medijski prepoznavnosti arheološke stroke Zavodu za kulturo Slovenska Bistrica oziroma Martini Zanjkovič (vodja projekta), Ursuli Hribernik (koordinatorka projekta) in Herti Žagar (odgovorna oseba) za uspešno realiziran projekt »*ROJSTVO EVROPE, Ponovno prebujena arheološka najdišča – sodobna interpretacija dediščine kot temelj kulturnega turizma*«.

Uspešno je že četrto leto deloval spletni portal **Arheoport** z uredništvom pod vodstvom Januša Jerončiča in pomoči Mance Vinazza, prav tako pa se je spletna stran SAD ustrezno odzivala na strokovne in druge dogodke,

vezane na arheologijo v Sloveniji, ter služila kot uspešen in racionalen kanal za obveščanje članov.

Lani je bila sestavljena tudi nova, 33. številka društvene revije **Arheo**, za kar gre zahvala celotnemu uredništvu in posebej glavnemu uredniku Matiji Črešnarju.

SAD je skupaj s Skupino STIK podpisal z *Mestno občino Ljubljana* pogodbo o upravljanju in področni programski vzpostavitvi prostorov **Bukvarne** v središču Ljubljane za širšo javnost. Začetek dejavnosti se je zaradi sanacijskih del premaknil v leto 2017.

2017

Slovensko arheološko društvo je ponovno pridobilo sredstva za financiranje svojega programa na razpisu Ministrstva za kulturo za leti 2017 in 2018.

V sklopu **Organizacije in izvedbe izobraževalnih vsebin** so aktivnosti potekale v obliki okroglih miz in predavanj. Tako je bila 20. 4. in 9. 5. organizirana okrogla miza **Metodologija in tehnike v arheologiji – stanje 2017**, na kateri so s svojimi prispevki intervenirali Rene Masaryk, Benjamin Štular, Dimitrij Mlekuž, Edisa Lozić, Rafko Urankar, Gašper Rutar, Eva Butina, David Badovinac, Matjaž Novšak, Rok Bremec, Martin Horvat, Mija Ogrin, Sašo Poglajen, Matija Črešnar, Branko Mušič in Manca Vinazza.

Druga okrogla miza **Arhivi raziskav-depoji-inventarizacija – stanje v slovenskih muzejih** je potekala 25. 10., s prispevki so sodelovali Peter Turk, Brigita Petek, Mihela Kajzer Cafnik, Barbara Nadbath, Marjeta Mikuž, Alma Bavdek, Teja Gerbec, Martin Horvat, Branko Kerman in Petra Stipančič. Sprejeti so bili sklepi, posredovani vodstvu Direktorata za kulturno dediščino MK.

Cikel petih zaporednih tedenskih predavanj za široko javnost je potekal v sodelovanju z Narodnim muzejem Slovenije med 20. 11. in 18. 12. S predavanji so sodelovali A. Gaspari (*Ladje in čolni pozno-prazgodovinskega in rimskega Navporta*), B. Djurić (*Cesara smo najšli, v Dravi! – Ka je pravi? Zmagovalec Partov pod Borlom?*), B. Laharnar (*Tod sekla bridka so jekla: po sledih bitk iz obdobja rimskega osvajanja naših krajev*), J. Horvat (*Začetki rimske dobe: domačini, priseljenci, trgovci*) in B. Teržan (*Sizifov sindrom – vzpon in padec bronastodobne protourbane naselbine na Monkodonji v Istri*).

V sklopu **Mednarodna dejavnost** se je 21. 1. odvil **Gabrovčev dan** s pregledom novosti in dopolnitev štajerske kulturne skupine. Sodelovali so M. Egg (*The princely graves from Kleinklein in Styria*), G. Tiefengraber (*Neue Forschungen auf dem hallstattzeitlichen »Fürstensitz« auf dem Falkenberg bei Strettweg in Hallstattzeitliche Gräber und Gräberfelder im Prekmurje*), M. Mele (*Poselitev doline reke Solbe*), B. Kerman (*Naselbine starejše železne dobe v Prekmurju*), M. Črešnar (*Nove raziskave o starejši železni dobi na slovenskem Štajerskem*) in T. Gerbec (*Hotinja vas in nižinska poselitev na zahodnem obrobju Panonije*).

Srečanje **Arheologija v letu 2016** je potekalo 16. in 17. 3., svoje dosežke pa je predstavilo 56 avtorjev. Ob srečanju je izšla knjiga povzetkov z enakim naslovom.

V sklopu **Promocijske dejavnosti** je bila podeljena nagrada SAD za življenjsko delo Nevi Trampuž Orel, priznanji SAD so prejeli Maja Andrič, Borut Toškan in Tjaša Tolar za knjigo *Okoljska arheologija in paleoekologija: palinologija, arheobotanika in arheozoologija* ter projektna skupina Danijela Brišnik, Marjana Krumpetar, Jure Krajšek, Rafko Urankar, Maja Bausovac, Martina Lesar Kikelj, Katarina Žagar, Ajda Mladenović, Anja Novak, Jelka Kuret, Robert Kuret, Jasna Radšel, Miha Kaučič, Nande Korpnik, Marko Peter, Ana Trunkl, Marjana Palir za projekt *Paviljon za prezentacijo arheologije, Glavni trg 17, Celje*. Častno članstvo SAD je bilo za prevajanje arheoloških monografij in člankov podeljeno Andreji Maver.

Zelo uspešno je deloval **Arheoport** pod vodstvom J. Jerončiča in A. Vintar.

Slovensko arheološko društvo je z obvestilom javnosti preko medijev in s protestom na Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za kulturo in Odboru za kulturo državnega zbora poseglo v reševanje poškodovanja odseka *Claustra Alpium Iuliarum* v Babnem polju (Prezid).

2018

Slovensko arheološko društvo je svoj program v letu 2018 realiziralo v okviru programskega financiranja s strani MK ter dodatno v sodelovanju z nekaterimi mednarodnimi in slovenskimi ustanovami – EAA (Evropsko arheološko društvo) in SAZU-I. razred.

V sklopu **Organizacije in izvedbe izobraževalnih vsebin** so aktivnosti potekale v obliki okroglih miz in predavanj. Tako je bila 5. 4. organizirana okrogla miza **Ljubiteljska uporaba detektorjev kovin in njeno mesto v okviru varstva arheološke in zgodovinske dediščine**, na kateri so s svojimi prispevki intervenirali Andrej Gaspari, Patricija Bratina, Danijela Brišnik, Matija Črešnar, Jani Ferjan, Teja Gerbec, Mihela Kajzer, Jana Horvat, Bojan Kopač, Uroš Košir, Borut Križ, Stanislav Lotrič, Boštjan Laharnar, Alenka Miškec, Miha Mlinar, Jaka Pavlovič, Martin Premk in Jože Šerbec. Izhodišča za razpravo je ponudila predstavitev rezultatov anonimne spletne ankete o ljubiteljskem iskanju arheoloških najdb ter njihova primerjava z aktualnimi študijami in analizami te dejavnosti v drugih evropskih državah. Glavni namen ankete je bil pridobiti reprezentativen vpogled v razširjenost, intenzivnost in organiziranost ljubiteljskega ukvarjanja z iskanjem arheoloških najdb na ozemlju Republike Slovenije, vključno z ostalinami I. in II. svetovne vojne ne glede na to, ali se tako iskanje izvaja z uporabo posebnih tehničnih sredstev (npr. detektorji kovin) za ta namen ali brez. Prispevek in pojavne oblike te dejavnosti s stališča ohranjanja in promocije kulturne dediščine so bile predmet razprave v nadaljevanju dogodka s ciljem oblikovanja predlogov za nove oblike in spremembe oziroma nadgradnjo obstoječih mehanizmov sodelovanja med iskalci ter raziskovalnimi ustanovami in institucijami varstva ter službami za zaščito in reševanje.

Druga okrogla miza **Človeški posmrtni ostanki v arheologiji in muzeologiji** je potekala 20. 11., s prispevki so sodelovali Tamara Leskovar, Matija Črešnar, Uroš Košir, Mihela Kajzer Cafnik, Jaka Bizjak, Teja Gerbec, Aleksandra Nestorović, Bernarda Županek, Tomaž Nabergoj, Daša Pavlovič, Verena Perko in Predrag Novaković. Izrazito aktualna tema je omogočila pregled trenutnih terenskih in razstavnih praks ter znanstvenega ukvarjanja s posmrtnimi ostanki ljudi, še posebej v odnosu do etičnih vprašanj, ki se v zadnjih letih vse izraziteje usmerjajo v ideološke spore in boje. Ugotovljena je predvsem izrazita ideološko nevtralna obravnava zadevnih ostalin tako na področju arheologije kot muzeologije v Sloveniji.

Cikel desetih zaporednih tedenskih predavanj za široko javnost je bil razdeljen na dva dela – v prvem delu je svoje raziskovalne dosežke, realizirane v okviru doktorskih del, predstavilo šest mladih doktorjev, v drugem delu, ki je potekal vzporedno, pa je bilo v štirih predavanjih

predstavljenih nekaj najnovejših dosežkov arheološke znanosti. V prvem delu so sodelovali Josip Višnjič (*Arhitekturni razvoj srednjeveških istrskih fevdalnih utrdb*), Anja Ragolič (*Nagrobniki civilnega in vojaškega prebivalstva Petovione*), Maja Jerala (*Novi rezultati Herkulovega svetišča v Celju*), Tjaša Tolar (*Arheobotanika, veda o nekdanjem okolju in prehrani*), Bine Kramberger (*Nova spoznanja o poselitvi in tehnoloških dosežkih poznoneolitiskih in zgodnjeeneolitiskih skupnosti v 5. tisoč. pr. n. št. v severovzhodni Sloveniji*) in Anja Hellmuth Kramberger (*Lokostrelci železne dobe – od Črnega morja do Bližnjega vzhoda, Karpatskega bazena in jugovzhodnega predalpskega prostora*). V drugem delu so nastopili Mija Ogrin (*Visokogorska arheološka najdišča v Julijskih Alpah*), Jure Krajšek (*Vrhunske rimske freske in arhitektura Celeje na Muzejskem trgu v Celju*), Andrej Gaspari (*Nova spoznanja o poznorimskem grobišču in pokopališki arhitekturi na Gosposvetski cesti v Ljubljani*) in Tina Milavec (*Skrivnosti razbitih kozarcev. Kaj vse razkrivajo arheometrične analize poznoantičnega stekla*). Predavanja so bila s strani strokovne in splošne publike zelo dobro sprejeta in bodo v prihodnjih letih prav tako organizirana.

V soorganizaciji z EAA (Evropsko arheološko društvo) je društvo SAD organiziralo mednarodno konferenco **»Varuhi kontekstov« – k odgovornejši rabi arheoloških virov v Evropi** dne 6. 4. Konferenca se je udeležilo 29 predavateljev iz sedmih držav (Avstrija, Češka, Hrvaška, Latvija, Slovaška, Slovenija in Združeno kraljestvo), med njimi so bili predstavniki resornih ministrstev, služb varstva kulturne dediščine, muzejev, raziskovalnih in izobraževalnih institucij ter predstavniki združenj iskalcev z detektorji kovin. Teme predavanj so pokrivale predstavitve relevantnih delov nacionalnih predpisov s področja varstva arheološke dediščine, strokovno in metodološko ustrezne primere rabe detektorjev kovin v znanstvenih raziskavah, dobrih praks vključevanja amaterskih arheologov v raziskovalno terensko delo ter projekte in programe varstva dediščine, strategij in ukrepov za omejevanje in preprečevanje plenjenja arheoloških najdišč in preprodaje nezakonito pridobljenih najdb ter izboljšanje mednarodnega sodelovanja z namenom nadgraditve obstoječih mehanizmov za repatriacijo predmetov kulturne dediščine nezakonitega izvora.

V soorganizaciji s I. razredom SAZU je društvo SAD ob koncu evropskega leta kulturne dediščine organiziralo strokovno srečanje **Arheološka dediščina Slovenije od**

osamosvojitve – varovanje in prezentacija. S predavanji so nastopili Bojan Djurić (Kako misliti arheološko dediščino), Danijela Brišnik in Mihela Kajzer (Pravno varstvo arheološke dediščine), Peter Turk (Arheološka dediščina v muzejih), Anton Velušček (Kolišča na Ljubljanskem Barju in UNESCO), Peter Kos (*Claustra Alpium Iuliarum – ad Pirum*), Irena Lazar (Arheološki park Simonov zaliv v Izoli), Miha Mlinar (Čez Most po modrost), Borut Križ (Novo mesto – primer dolgoletnih arheoloških izkopavanj: rezultati, problemi, perspektive), Danijela Brišnik (Prezentacija arheološke dediščine v urbanem okolju) in Dimitrij Mlekuž (Arheološka dediščina v 21. stoletju: priložnosti in dileme). Živahna in konstruktivna diskusija po zaključki predavanj je osvetlila aktualne težave varovanja arheološke dediščine in omogočila formuliranje predlogov, poslanih Ministru za kulturo.

V sklopu **Mednarodna dejavnost** se je 19. 1. odvil **Gabrovčev dan** s pregledom novosti in dopolnitvijo dolenjske kulturne skupine. S predavanji so sodelovali: Janez Dular, Sneža Tecco Hvala, Borut Križ, Petra Stipančič, Markus Egg, Želimir Škoberne, Lazo Čučković, Zoran Čučković, Phil Mason, Dimitrij Mlekuž, Otmar Kovač, Lucija Grahek, Matej Draksler, Miha Murko, Darja Pirkmajer, Dragan Božič, Andrej Gaspari, Matija Črešnar, Branko Mušič, Manca Vinazza, Barbara Horn, Peter Turk, Boštjan Laharnar.

Srečanje **Arheologija v letu 2017** je potekalo 7. in 8. 3., svoje dosežke pa je predstavilo 75 avtorjev. Ob srečanju je izšla knjiga povzetkov z enakim naslovom.

V sklopu **Promocijske dejavnosti** je bila podeljena nagrada SAD za življenjsko delo Milanu Sagadinu, priznanji SAD so prejeli Drago Svoljšak, Janez Dular, Sneža Tecco Hvala za knjigo *Most na Soči I in II* ter Jasna Dokl Osolnik, Borut Križ, Petra Stipančič, Katarina Dajčman, Maja Rudolf Markovič, Nataša Jakopin, Mitja Guštin za projekt *Jantarno leto*. Častno članstvo SAD je bilo za dolgoletno strokovno sodelovanje z arheološkimi ustanovami podeljeno Janezu Bizjaku, Gorazdu in Janiju Kutinu, Zahvalno listino SAD pa je prejel zavod Krasen Kras.

Zelo uspešno je deloval **Arheoport** pod vodstvom J. Jerončiča in A. Vintar.

Izšel je ARHEO 34, na 135 straneh.

Izšla je knjiga povzetkov **Arheologija v letu 2017** s prispevki 75 avtorjev na 101 straneh.